

forerne, inspirerede af Lyften til at kalde Tilhørere til sig, der kunne forstaae dem, uden at de skulde have anvendt 4 à 6 Aar i foregaaende Skolestudier, lad dem netop give Underviisning i disse Fag paa en saadan Maade, at de kunne vinde Indpas hos den Mand, der ikke har dyrket Skolestudier; lad dem ledsage deres Forelæsninger med saadanne Erindringsord, som kunne præge sig i den Enkeltes Forstand, der skulde benytte dem, og da skulde vi see, at vi gjøre Fremfribt; lad os derimod lønne Lærerne — eller om vi ville kalde dem Professorer for at give deres Fornemhed en Understøttelse — saa dyrt, som man vil, men lad det ikke saaledes blive ved, at, naar man er Professor, saa tænker man saaledes: jeg faaer først 1000 Rd., saa senere 1200 Rd.; naar nogle Aar ere gaaede faaer jeg 1600 Rd., derfra stiger jeg op til 2400 Rd. og maaskee Mere, og der skal Meget til, at jeg skal komme bort — det er derfra, vi skulde see at komme bort. Naar vi votere denne Lov, blive vi ved at gaae i dette fordærvelige Spor med Hensyn til vor hele Underviisning; men ved at forkaste denne Lov vække vi paa eensgang Opmærksomheden for den Vej, der maa brydes og bør betrædes, og som vi dog tilsidst ville komme til; jo tidligere vi gjøre det, jo sikkrere vil Resultatet blive.

G. Winther: Det andet Hensyn, som kunde bevæge os til at stemme imod Loven, var ikke første Gang berørt af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning); men i det Foredrag, han i dette Dieblif holdt, har han berørt det, nemlig, at det var et altfor kostbart Experiment at gjøre for Danmark. Jeg skal kun sœie nogle ganske faa Ord til, hvad han her har udtalt. Jeg har havt Leilighed til i Udlandet at gjøre mig bekendt med en Deel af de Landbohøjskoler, der findes der; jeg har talt med Mænd, som nyde den største Anseelse med Hensyn til denne Art af Kundskaber, og jeg har bestandig hørt udtale, at saadanne kostbare Experimenter endnu ingenstunde havde ført til et gunstigt Resultat. Det var allevegne klart, at der maatte eksperimenteres meget, inden man kunde komme til noget fast Resultat i den Henseende. Nu er det

min Mening, at under de nuværende Forhold i Europa, hvor Communicationen er saa let, hvor Samkvemmet mellem de forskjellige Lande med Hensyn til al Slags Viden, som kommer frem der, er saa let som muligt, kunne vi lade de Andre gjøre Experimenterne for os, de gjøre dem alligevel, vi behøve ikke at gjøre dem. En æret Rigsdagsmand for Randers nævnte igaar en Skole af den Art i Würtemberg; det er den, der nyder den største Anseelse i Tydskland, og der anvendes betydelige Midler af Staten for at anstille Experimentaler med Hensyn til den Indflydelse, de videnskabelige Studier have for Landbrugets Udvikling. Lad os benytte de Kundskaber, som der vindes, og lad os ikke gjøre Noget for Statens Regning i denne Retning, medmindre man seer, at man paa de Steder, hvor der i en Arrække er gjort Forsøg, er kommen til Klarhed i Sagen; thi dertil er man endnu ikke kommen.

Jeg vil dernæst spørge: er det nødvendigt, at denne Højskole oprettes i dette Dieblif? Den Deel af Videnskaben, som skal fremmes derigjennem, er først Hjelpevidenskaberne for Landbruget; men have vi ikke Underviisning i dem? have vi ikke den polytechniske Lærestiftelse og Universitetet, hvor der er ansat Docenter i disse Fag i et temmelig rigeligt Tal? Skulde disse Mænd ikke kunne gjøre en saadan Application af deres Videnskaber, at de maatte kunne blive tilgængelige og brugbare for de Mænd, der hengive sig til Agerbruget her i Landet? Det troer jeg, at man ikke kan nægte. Der bliver da tilbage den virkelige Landbrugsvidenskab, om man kan benævne Noget saaledes; men om denne har jeg kun hørt og læst en Mening, at den er saa aldeles vag, at den ikke lader sig meddele igjennem nogen theoretisk Underviisning. Dette er ikke min egen Mening; jeg er altfor lidt sagkundig til at kunne have nogen saadan, men denne Mening er udtalt af de vigtigste Autoriteter i den Sag, hvorom Taleren er. Jeg kunde nævne flere Exemppler af dette Slags; men det er aldeles overflødig (Flere Stemmer: Ja! Ja!). Ja, der var en æret Rigsdagsmand, der opfordrede mig dertil.

Der blev igaar talt om den heldbringende Indflydelse, det skulde have, at Almuens Børn